

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua. веб-сайт: www.nerc.gov.ua

13.04.2017

№

3909/16.1.2/7-17

на № _____

**Народним депутатам України
Батенку Т.І. та іншим**

вул. Грушевського, 5,
м. Київ, 01008

Шановний Тарасе Івановичу та інші!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), розглянула депутатський запит групи народних депутатів від 16.03.2017 № 76, оголошений на засіданні Верховної Ради України 24 березня 2017 року та надісланий листом Голови Верховної Ради України А. Парубія від 24.03.2017 № 11/10-768 та в межах компетенції повідомляє.

До 31.03.2017 розрахунок тарифів на послуги розподілу природного газу здійснювався відповідно до Методики розрахунку тарифів на транспортування та постачання природного газу для підприємств з газопостачання та газифікації, затвердженої постановою НКРЕ від 04.09.2002 № 983. Зазначена методика ґрунтувалась на розрахунку тарифів на основі обсягів розподілу природного газу.

З метою адаптації до вимог законодавства ЄС, з урахуванням практики тарифоутворення країн ЄС та на виконання вимог Закону України «Про ринок природного газу» та на виконання пункту 10 та пункту 22 Плану заходів щодо реформування газового сектору, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 375-р, НКРЕКП розроблено методологію формування тарифів на послуги розподілу природного газу як вираженої у грошовій формі вартості забезпечення у планованому періоді замовнику обсягу потужності, вираженої в 1000 м³ (одиницях енергії) до одиниці часу, та прийнято постановою НКРЕКП від 25.02.2016 № 236 «Про затвердження Методики визначення та розрахунку тарифу на послуги розподілу природного газу».

Зазначені вище методології побудовані на витратному методі – «витрати плюс», принципах самоокупності підприємств при наданні відповідних послуг, економічної обґрунтованості планованих витрат, пов'язаних із наданням відповідних послуг та стимулювання підприємств до скорочення цих витрат та прозорості процедури встановлення тарифів, балансу інтересів суспільства, ліцензіатів та замовників їх послуг, економічної доцільності надання відповідних послуг.

0070024

Одночасно зазначаємо, що з урахуванням положень Закону в тарифах на послуги розподілу природного газу були враховані витрати на встановлення лічильників газу населенню починаючи з 01.07.2011.

При цьому, для кожного газорозподільного підприємства, в структурі тарифу якого передбачено елемент «Витрати на встановлення лічильників газу населенню», розмір зазначених витрат встановлено з урахуванням стану оснащення лічильниками газу споживачів підприємства.

Додатково зазначаємо, що відповідно до Тимчасового положення про порядок проведення розрахунків за надання населенню послуг з газопостачання в умовах використання загальнобудинкового вузла обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2002 № 620 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2016 № 46 (далі – Тимчасове положення)) визначається порядок проведення розрахунків між постачальниками, операторами газорозподільних систем та споживачами природного газу у разі використання загальнобудинкових вузлів обліку природного газу, які складаються, зокрема, з лічильника природного газу та засобу дистанційної передачі даних, а також забезпечується можливість обліку усього відпущеного природного газу в багатоквартирних будинках, заощадження коштів необхідних для забезпечення населення, яке проживає в багатоквартирних будинках, лічильниками природного газу та як наслідок зменшення фінансового навантаження на тариф газорозподільних підприємств.

Згідно з Тимчасовим положенням, власник (власники) будинку (будинків) (квартир), особа, відповідальна за експлуатацію будинку (будинків) (далі – експлуатаційна організація), балансоутримувач будинку (будинків) тощо та оператор газорозподільної системи зобов'язані врегулювати між собою договірні відносини щодо зняття показань будинкового вузла обліку та лічильників газу, установлених у квартирі (далі – квартирні лічильники газу) (за їх наявності), а також забезпечення можливості проведення монтажу, збереження та здійснення експлуатації будинкового вузла обліку. У разі неврегулювання зазначених питань газопостачання такому будинку, групі будинків, групі споживачів може бути припинено відповідно до законодавства.

Згідно з пунктом 5 Тимчасового положення, обсяги спожитого мешканцями будинку (будинків) природного газу, обладнаного будинковим вузлом обліку, визначаються:

1) у будинках, де не встановлено квартирних лічильників газу, – за показаннями будинкового вузла обліку з подальшим розподілом обсягів спожитого газу між споживачами пропорційно кількості осіб, зареєстрованих у квартирі або іншому ізольованому житловому приміщенні;

2) у будинках, де крім будинкового вузла обліку частково встановлено квартирні лічильники газу:

для споживачів, що мають квартирні лічильники газу, – за показаннями таких лічильників;

для споживачів, що не мають квартирних лічильників газу, – за показаннями будинкового вузла обліку, з яких виключаються сумарні показання квартирних лічильників газу, встановлених у цієї групи споживачів, з подальшим розподілом такої різниці оператором газорозподільної системи між споживачами, які не мають квартирних лічильників газу, пропорційно кількості осіб, зареєстрованих у квартирі або іншому ізольованому житловому приміщенні.

Кількість осіб у квартирі, іншому ізолюваному житловому приміщенні для проведення розрахунку та розподілення спожитих обсягів газу визначається відповідно до кількості зареєстрованих осіб. Інформація про зміну їх кількості подається побутовими споживачами оператору газорозподільної системи до 25 числа місяця, що передує розрахунковому. Відповідальність за своєчасність та достовірність поданої інформації несе побутовий споживач, що її подає. У разі подання такої інформації із запізненням – вона враховується в наступному розрахунковому періоді без перерахунку минулих періодів.

За відсутності зареєстрованих у квартирі, іншому ізолюваному житловому приміщенні осіб та відомостей щодо офіційного припинення газопостачання на квартиру (будинок) облік спожитого газу здійснюється з розрахунку на одну особу.

Одночасно з цим зазначаємо, що відносини між газопостачальними підприємствами та споживачами природного газу у тому числі фізичними особами (населенням) регулюються Кодексом газорозподільних систем, затвердженим постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 06.11.2015 за № 1379/27824 (далі – Кодекс ГРМ).

Порядок обмеження та припинення розподілу природного газу споживачам передбачений 7 главою VI розділу Кодексу ГРМ. Так, згідно з пунктом 1 зазначеної глави Кодексу ГРМ постачання/розподіл природного газу може бути припинено зокрема у разі відмови споживача від встановлення лічильника газу, що здійснюється за ініціативи та за кошти Оператора ГРМ, з урахуванням Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» (далі - Закон). У даному випадку Оператор ГРМ має надати повідомлення про припинення газопостачання/розподілу природного газу побутовому споживачу не менше ніж за три доби до запланованої дати припинення газопостачання/розподілу природного газу. В повідомленні мають бути зазначені підстави та дата припинення газопостачання/розподілу природного газу.

Також, згідно з частиною першою статті 5 Закону у разі відмови населення від встановлення суб'єктами господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, лічильників газу, розподіл природного газу припиняється населенню, що проживає у квартирах та приватних будинках, в яких газ використовується тільки для приготування їжі – з 1 січня 2018 року. Тобто, припинення газопостачання у разі відмови споживача від встановлення лічильника газу можливе лише з 1 січня 2018 року.

Крім того, згідно з пунктом 8 глави 7 розділу VI Кодексу ГРМ у випадку запланованих капітальних ремонтів ГРМ (крім аварійних) Оператор ГРМ має повідомити споживача про припинення розподілу природного газу ГРМ не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати припинення розподілу природного газу ГРМ.

Згідно з пунктом 5 глави 1 розділу III Кодексу ГРМ при організації експлуатації газорозподільних систем та проведення робіт з технічного їх обслуговування і ремонту Оператор ГРМ повинен дотримуватися інструкцій і правил технічної експлуатації газорозподільних систем, правил безпеки систем газопостачання, державних стандартів, передбачених чинними нормативно-правовими актами України.

Відповідно до вимог пункту 7.41 розділу VII Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08.06.2015 № 674/27119 (далі – Правила безпеки), роботи,

пов'язані з розгерметизацією зовнішніх і внутрішніх газопроводів, обладнання (заміна арматури, фільтрів, лічильників тощо), необхідно проводити на відключеній ділянці газопроводу. Після вимикаючих пристроїв у напрямку руху газу необхідно встановити інвентарні заглушки.

Слід зазначити, що згідно з пунктом 3 глави 5 розділу III Кодексу ГРМ власники газових мереж, у тому числі побутові споживачі та власники внутрішньобудинкових систем газопостачання (балансоутримувачі, управителі), які згідно з актом розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін відповідають за експлуатацію цих мереж та їх складових, забезпечують належну їх експлуатацію згідно з чинним законодавством, зокрема Правилами безпеки.

Відповідно до пункту 7.17 розділу VII Правил безпеки, всі об'єкти системи газопостачання і газове обладнання перед їх підключенням до діючих газопроводів, а також після ремонту підлягають зовнішньому огляду і опресовуванню повітрям. Пуск газу в газопровід без його зовнішнього огляду та контрольного опресування не допускається.

Також, згідно з вимогами пункту 5 глави 5 розділу III Кодексу ГРМ оператор ГРМ має право безперешкодного та безкоштовного доступу до земельних ділянок та інших об'єктів всіх форм власності, на яких розташована газорозподільна система, для виконання службових обов'язків, передбачених законодавством.

Для належного виконання Оператором ГРМ функцій щодо забезпечення гарантованого рівня надійності, безпеки, якості та величини тиску газу, запобігання можливим витокам газу та недопущення аварійних ситуацій споживач зобов'язаний забезпечити доступ на власні об'єкти представникам Оператора ГРМ за їх службовими посвідченнями для виконання службових обов'язків, зокрема, для виконання робіт з припинення та відновлення газопостачання.

На підставі вищевикладеного, відповідно до графіку встановлення загальнобудинкових лічильників газу, в багатоквартирних будинках може бути припинено газопостачання. Про що має бути складено відповідний акт.

За інформацією ліцензіатів зареєстровані випадки, при яких споживачі не надають доступ до газової системи будинку, що унеможливорює пуск газу в зазначеному будинку.

Разом з цим, відповідно до статей 3 та 4 Закону фінансування робіт з оснащення лічильниками газу населення здійснюється за рахунок:

- коштів суб'єктів господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території;

- коштів відповідного бюджету;

- інших джерел, не заборонених законодавством.

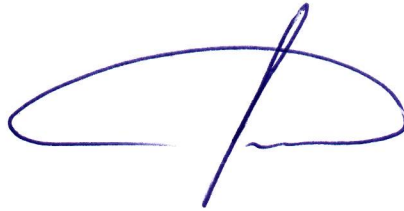
При цьому, побутовий споживач може встановити лічильник газу за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі, за власні кошти або за рахунок коштів, зокрема, місцевого бюджету, при цьому, роботи з встановлення вузлів обліку природного газу відносяться до конкурентного ринку та можуть виконуватися будь-якими суб'єктами господарювання, які мають відповідний дозвіл на виконання цих робіт.

Таким чином, Законом не передбачена компенсація витрат на встановлення лічильника газу населенню в разі його встановлення за власні кошти.

При цьому, передбачення компенсації витрат на встановлення лічильника газу населенню в разі його встановлення за власні кошти, потребуватиме внесення змін Закону та Кодексу ГРМ.

Одночасно зазначаємо, що при відокремленні вартості послуг транспортування та розподілу природного газу від ціни на природний газ для населення, та запровадженні плати за потужність, НКРЕКП матиме змогу забезпечити компенсацію витрат на встановлення лічильника газу населенню, в разі його встановлення за власні кошти, в структурах тарифів на послуги розподілу природного газу Операторів ГРМ.

З повагою
Голова НКРЕКП

Д. Вовк